

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ДУЈЕЛСКЕ МЕЛОДИЈЕ

По мађарским мотивима.

I.

Иду, иду два пајташа
Сред улице Бачке;
Пријатељи то су верни,
Две слике јуначке.

Јест, они су пријатељи
Од детињства били, —
Наједаред прокте им се
Те би нешто пили.

Један рече: „Хајд на пиво,
Код Тонета ј' фино!“
Други вели: „Не на пиво,
Већ хајдмо на вино!“

„Бре на пиво!“ — „Бре на вино!“
И нестале мира,
И сутра ће, као што чујем,
Да се дујелира.

II.

Састао се Пишта с Гезом
Па иско цигару;
Овај поче да се пипа
По капуту стару.

Он цигару није имо,
Па му није дао;
Е да богме, то је Пишти
Било здраво жао.

Плану у њем огањ живи
Којим дишу ђаци:
Ни пет ни шест, него Гези —
Рукавицу бади.

III.

Шетала се два барона,
Па хајд да се сврне
У кафану, да с' попије
Шоља кафе црне.

Келнер им је доно' кафу
У две разне шоље;
То претвори два барона
У две љуте воље.

„Шта, зар даклем ти да пијеш
Из финије шоље!! —
Сутра ћемо да с' бијемо,
И то на пиштоље.“

IV.

У опери певала је
Нека млада снага,
А иначе то је била
Шархазина драга.

Шархази је аплаудиро
И пукет јој спрем'о;
А крај њега један старац
Слушо, па задремо.

Кад опази ту увреду
Делија Шархази,
Од жестине, од љутине
Сав се пренерази.

Шапну старцу, пре нег што се
Завршила сцена:
„Међу нама мора бити
Крви до колена!“

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

V.

Састала се два грофиња
У својој касини.
Обоје су били људи
Изванредно фини.

Антал чека да се Бантал
Њему први јави,
Ал овај га не опази,
Чешка се по глави.

„Ердегата теремтете,
Зар то да прећутим!“
И ено их, голицају с’
Мачевима љутим.

VI.

Шетала се два пријана,
Оба новинара
А у цепу ка’ обично,
Не имаше пара.

За разговор не нађоше
Занимљиве теме,
За то им је обојици
Било дуго време.

На једаред мис’о лепа
Једном на ум дође:
„Хајдемо се дујеловат,
Да нас време прође!“

VII.

Играла се два детета
У Пешти на песку,
Опазила из далека
Дадиљу Тереску.

Једно рече: „Ево Треске
Носи мени лача.“
Друго вели „Није теби,
Већ мени корача!“

Док је Треска до њих дошла,
Дижух’ прут у ходу — —
Већ је дујел био свршен.
Да бог живи моду.

* = *

Шетња по Новом Саду CLXXIV.

Како су новине сада празне, то је још најзанимљивије читати судске расправе; само је то врло моно-тоно, осуђивати кривце на затвор и вешала, па све то је то. Најпосле се и злочинци већ навикну и оуглају, тако, да им затвор и није ништа ново ни страшно, а и вешала им баш слабо задају решпекта, те би и за читаоце занимљивије било, а за злочинце страшније, да се измисле какве нове и друкчије каштиге, те да и ту буде какве промене јер *variatio delectat*.

С тога сам слободан овим путем — кад нисам члан законодавног тела — да предложим неке врсте казни, па нека министар правосуђа и чланови сабора узму у претрес моје предлоге и према томе нов казнени законик установе.

За мање злочинце, као што су крадљивци, увредитељи части и критичари, могле би се увести ове каштиге:

— Да мора попуштити три аустријске вирђиније једну за другом до краја.

— Да мора три дана и три ноћи становати у новосадском казанџијском сокаку, а да не сме ући од оне вечите ларме и ковања запуштити.

— Да мора проћи кроз римокатоличку порту новосадску без штапа, којим би се могао бранити од ва-шака, којих је увек пуна порта.

— Да мора на Сивачкој чарди попити три чаше вина, а не сме се потужити на плесан у стомаку.

— Да мора по сата шетати се поред новосадског брукшанца, а да не сме нос запуштити.

— Да има три дана бити скупитељ претплатника на какав српски лист.

— Да мора са новосадском школском децом четир пута на дан прелазити преко онога блата што води порти и школи.

— Да мора у вече проћи тротоаром лебарске улице у Новом Саду, а да не скрха ногу о које басамаче пред кућом.

— Да мора на Тителској ђуприји наћи једну даску, која није трула.

— Да у Каћу мора попити једну чашу новосадског пива.

За веће пак злочинце могле би се одредити ове казне:

— Да мора прочитати у најновијем „Гласнику“ чланак: „О постајању дибром-динитро-метана и о Вилијеровом тетранитро-етилен-бромиду,“ са поштрењем, да наслов мора на памет научити.

— Да мора у „Виделу“ наћи једну паметну мисао.

— Да мора једну ноћ преноћити у соби заједно са једним послужитељем мађарске аристократије.

— Да мора написати панегирик Анти и Давиду Старчевићу.

— Да мора прочитати све извештаје о држаним „Беседама“ по разним нашим местима и озбиљне оцене о декламацијама петогодишњих ђачића и о свирци госпођица од 8 година.

— Да мора ићи у Инђију на вашар и вратити се ноћу кући преко Банстола.

— Да мора себи дати вадити зуб у Черевућу.

— Да мора судњег дана бити у Николе Христића кожи, кад народ стане награђивати своје добротворе.

— Да у улози руског префекта полиције мора једанпут без икакве пратње проћи Невским прошпектом.

— Да мора постати уредником каквог српског листа.

Оваким кривичким закоником унело би се с једне стране више занимљивости у судске расправе, с друге пак стране учинило би се, да много мање злочинаца

буде на свету, јер коме смртна казна не задаје страха, тај би за цело од које од горепомнутих осуда зазирао, те се своје грешне намере окануо.

Нека се изволи покушати.

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

§. — — — — —

(Овај нам у ш т и п а к фали, јер га је орловатски поп Цијук дао овој својој парохијанци).

☞ Један Чивутин што прави ракију уписује се код професора Бастијана у ред ш п и р и т и с т а.

⊙ Даклем се један одао, да је од Николе Христића добио 100 дуката, да оде у Бугарску и тамо једнога Србина, који чича — Николи није по вољи, убије — Ал' колико дуката онда заслужује сам г. Никола, који је толике људе поубијао!

☐ Један Сомборац читајући да је 17. о. м. звезда Венера била са месецом у коњункцији рећи ће: Па какво ми је опет то чудо! Ја сам сваку ноћ с месецом у коњункцији, па о том новине ништ' не пишу!

☞ Стање здравља у Новом Саду врло повољно. Нема ни ревматичних афекција, макар што је позориште наше у Новом Саду!

× У Мокрину изабраше мокри српски одроди Несрбина за бележника. Ал' послаће он њих већ у суво грошће!

— После пада каплара Николе долази дакле Абердар за министра. Да чудна ли је „Хармонија срца“!

⚡ Мајлатове убијце не нађоше много новаца при похари и беху обешени (и право је), а оне што су преко 200,000 ф. са поште украли не могу да ухвате. То је баш по оној немачкој пословици: *Kleine Diebe hängt man, und grosse lässt man laufen.*

☞ Један муж хоће на лето да изложи у Новом Саду своју ишчупану косу, и то је — вели — женски ручни рад.

* Наше госпође напунише у прошлу суботу у дивном оделу мађарски костимбам, а у ову суботу не дође ни једна на парастос највеће добротворке народне М. Трандафил! Наравно, њихови синови ако узисту кадгод штипендију, они ће добити од мађарског црвеног крста!

△ И „Српска Матица“, којој је поверено руковање Трандафилкиних големих заклада, била је дос тојно заступљена на — костимбалу.

* * *
☐ Овако одавање почести и оваки пијетет према добротворима народним, да се т. ј. парастоси им држе у празној цркви, у стању је и друге имућне људе подстаћи, да имаће своје оставе на — чивутску синагогу или да се на равне делове подели међу синове беја од Туниса.

* * *
§. Услед notiце у прошлом броју, да је забрањено ђацима српске новосадске гимназије читаће „Заставе“ изгубио је „Стармали“ свога коректора. Тако му и треба! „Стармали“ све хоће друге да корегира, а сад ето нема ко њега да корегира!!

Аб.

Земунском оци.

Мој Ацицки паде, —
Без икакве наде:
Да ће опет каде
Дочепат' се владе.

Место њега добих тебе,
Па ми опет приход зебе;
Пара сит си, људи кажу,
„Парасит“ си то — не лажу.

Фенек.

Жеља једног православног босанца.

Што у Босни сеје
Пропаганде школа
Да бог да јој никла —
Она прва пола.

А—л.

Из школе.

Бејасмо у школи и писасмо прописе немачке! Ето ти на једном у наш разред управитеља, и ходајући од једнога до другога, упитаће онога што преда мном сеђаше: „Знаш ли ти, шта то значи *Angel*? он ћуташе, а ја сетивши се црквене песме *Ангел* вопијаше . . .“, рекох му да се то немачки зове „*Engel*.“ Кад ме плусну по образу, осветих се и сетих се, е је „*Angel*“ — удица,*) и тад сам се уверио, да није добро знати старославенски ни речце.

Један учитељ обичаје говорити, кад су ђаци немирни: „чујете ли, децо, ко није добар, клечаће.“

Кад су се после Духова састали у школи, рећи ће учитељ опет то исто деци, на то ће дићи један ђак руку, те кад му учитељ дозволи да каже шта хоће, упитаће га ово:

— Господине, шта сте Ви скривили, кад сте ономадне клечали у цркви?

Ј.

*) Кад је „*Ангел*“ — удица, шта је онда „*Ангелић*“? Сл агац.

Ђира. Штета што није обичај да се за земаљски сабор, поред правих посланика бира и по један почасни посланик.

Спира. А за што.

Ђира. Онда би у Ердевичком срезу за цело г. Вукас био изабран за почасног члана. (Почаст за почаст.)

Ђира. Ја ћу теби написати реч „Суботица“. И то је један ребус. Ајде га реши.

Спира. (Дуго се мисли.) Не могу да га решим.

Ђира. Даклем ја ћу ти казати. Тај ребус значи: Немар. Јер у речи „Суботица“ нема (слова) р.

Спира. Аха даклем, због тога је ребуса морао наш Тона Хаџић да прекине своје предавање на Суботичкој беседи. Сад ми је и то разјашњено.

П у с л и ц е.

Кажу да су Енглези у последње време постали здраво Н е р в о з н и. (То је ваљда за то што су Руси постали Мервозни.)

Абердар се нешто здраво тешко растаје са Римом. То нам је поњатно. У Србији је сад много боље имати каквог министра за ш у р а, — него сам морати ш у р и б у р и т и.

У прочем Рим је сазидан на седам брежуљака. Барем се зна колико их има. Али брежуљцима, на којима се љуљају министарске столице у Београду њима се не зна ни броја.

Све би друкчије било, само да се није распустила последња нар. скуп. у Србији. Гара-Пиро-Чеда et consortes били би осуђени и вирили би сада из рупчага Београдских казамата. „Стармали“ би сада молио за њи амнестију; ова би молба имала успеха. Ха то би народ можда мало и попреко гледао, а за цело не тако попреко као сад.

Наш престолонаследник Рудолф и ерцхерцог Јован укебали су неког варалицу, који се издавао као да је он неки м е д и у м. Евала овој високој господи, радова ће мо се ако продуже тако, јер ће онда ући у траг још многом варању, за које се до сада држало да је м е д и у м.

У Сарајеву се цивилизација већ дотле дигла, да су ономад држали дечији бал. Ми би викнули да је то прави отров за децу, — али шта ћемо кад то исто бива и у Београду.

Приликом описа дечијег бала у Београду рече неки несретни дописник у Беогр. Дневнику: (у одсуству

уредниковом) „х и љ а д и л е с е т а к е м а т е р е!“ — т. ј. које своју децу за рана шиљу на балове. — Али шта су то х и љ а д е! трице и кучине! Милиониле се да бог да онаке матере, које умеју својој деци прибавити корисније и невиније забаве.

Енглези се туже како су Ирци нечовечни што тако немиле и без обзира сеју динамит. То је заиста нечовечно. Али ако су Енглези тако човечни, нека без трага даду једанпут Ирцима своје право и слободу, — а они ће им за то радо сав свој динамит поклонити.

Кад може бити Анђелић патријар што не би могао бити у српском Мокрину шваба патарош и у Вршачкој цркви св. Сава без службе. (Можда су те све појаве једном жицом преплетене.)

Тиса се још нада да ће се после нова избора одржати на влади. Нека се нада. Од тога н а д а и од вероватног пада, моћи ће се лепа каденција направити.

Славни песник Тенисон од како је постао бароном добио је ову титулу: „Baron Tennyson of Susses et of Treswatter in the Jsle of Wight“ Срећа његова што није пре добио, јер са тако дугачким штапом тешко да би се попео на Парнас.

Н и с у с е р а з у м е л и.

Један господин хтео да узме неки стан под кирију. — Господар чија је кућа била, врло је мрзио децу, те зато ни је стан издавао човеку који је имао породице. —

— Јесте ли ви ожењени? запита га овај. —

— Јесам. —

— А деца? —

— Они су у гробљу. —

— Добро онда вам издајем стан. —

Други дан се усели дотични са троје деце. —

— Та ви ми рекосте да су вам деца у гробљу. —

— Па дабоме јуче су тамо били — у шетњи. —

Прибележио М. пл. В.

Л и ч а н и н у Б а н а т у.

Неки Личанин дође први пут свога века у Банат да ради. Ту он опази где Банаћани једу лубенице. Личанин се упуту у једну башту и почне јести бундеве. Наиђе неко па га зашита:

— А шта ти ту море, радиш?

— Јем лубенице!

— Какве лубенице, бог те видио, та то су бундеве.

Личанин слеже раменима па рече:

— Бундеве овамо, бундеве онамо, али ово је

већ девета.

Бечкеречанин.

Бука. Јеси л' био у суботу —
Шука. (Брзо). Био сам, да како.
Бука. Па је л' било кога?
Шука. Било је пуно. Цвет на-
ших госпођа је поврвео у дивном
одељу; наша интелигенција, чинов-
ници „Матице“, општинари, и т. д.

Бука. Па тако и треба. Јер она је заиста највећа
добротворка народна; што су и наше госпође дошле,
то је са свим уместно, не зна нико шта ће му сино-
ви дочекати, и хоће л' морати штитендију тражити;
а што је и „Матица“ била заступљена и то је сас-
вим у реду, јер „Матици“ је поверено руковање за-
оставштиње; исто тако и . . .

Шука. (Узверио се). А о чему ти то говориш,
бога ти?

Бука. Па о парастосу пок. Марије Грандафил,
која је народу оставила до 700.000 фор.

Шука. Е онда пардон! Ја мислим ти ме питаш
о мађарском костимбалу, што је био у суботу. На па-
растосу пак не беше (осим родбине покојничине) ни
Српкиња, ни „Матице“ ни . . .

Бука. Ћути молим те, да нас будући нараштај
не чује, могао би нас лепо благосиљати!

Бука. Богме јеси видео Никола Христић се не
могаше дуго право одржати, он паде . . .

Шука. Ал' сад долази Абердар за министра; а он
ће се већ дуже моћи право одржати, јер ће га
подупрети мидер. Тај се неће тако лако савити!

Аб.

Старине.

У Београду је основано српско археолошко (ста-
ринарско) друштво, које ће прикупљати разне историј-
ске старине.

Ми му препоручујемо, да у своју збирку и ове
препотопске и друге старине прими:

1. **Натписе** са свију врата „Матице српске“ из
времена дебелого јера и танкога филолошког знања.
2. **Натписе** на многим новосадским фирмама са
антедилувијанском ортографијом.
3. **Фосилија**, и то ископане очи, што их брат
братау код Срба и Хрвата копао.
4. **Стару шљивовицу**, што ју калуђери у својим
подрумима још од прошлог века чувају и неће ни да
дирну.
5. **Окамењена богаташка срца** спрам народних
потреба и сиротиње (врло стара ствар).
6. **Рукописе** Стојана Новаковића, којим скида ми-
трополита Михајила, одузима помоћ срп. ученом дру-
штву и т. д.
7. **Старе новце**, што их је Бонту при грађењу
жељезнице у Србији себи ископао и однео кући.
8. **Старе алате и оруђе**, као што су многи сре-
ски начелници и капетани.

9. **Оружје**, којим су некад људе убијали, као са-
лвети, чаршави и т. д.

10. **Скелете** од благодјејанаца, сеоских учитеља
и писара у Србији.

11. **Старе зубе** од мамута и депунцијанских ма-
мелука.

12. **Седименте** (талог) данашњега друштва, у ком
влада картанија, капларски штап, злоба, завист и ми-
нистарске наредбе и укази.

Аб.

Свој подвоз.

У Ади живи један свирац, та цело га место зо-
ве „ујац“ нуз то шаљив на покојног деду из Врбаса.
Једаред иће са женом да копа кукурузе, оправе ко-
ла, упрегне неко слабо кљусе, потрпа троје четворо
деце на кола, попне се и он, швићне дваред триред,
а пет шест пута бубне бичаљетом по ребри риђу и
крену се. Од милине поче гласно певуцати: „сад мене
нема, у сто седам села.“ Тек што је у други со-
как ушао, а риђа сустао. Шиба, туче бичаљетом све
лети длака око ушију, неће риђа ни места. Није асне
сиђе се доле, вуче трза „штањкарске“ уздице да
покида, неће па неће. Напослетку рече жени: није ас-
не сићи се па упри мало у левчу, јер нећемо данас
стићи на њиву. Сиђе се жена, упре раменом у левчу
из петини жила, дакле које што се сам с леве стране
нуз риђу упрегао, које жена раменом — пође риђа.
Тедоше више пута се попети на кола, ал чим упусте,
и риђа стане, дакле све до њиве тако се патише. На-
једаред ће се окренути и рећи жени: јел жено, да је
то лепо кад човек има свој подвоз, па нејде пешке!
Бре иди у виле и ти и твој подвоз, незнаш да сам
сво раме одерала о левчу. Бре ћути може бити још
и горе. Та већ горе куда ћеш од овога. Тако је и
било, кад су се пред вече кући враћали, није било
доста што је опет морала турати, но још и мало де-
те на руци носити, само да је лакше риђи, ал је и
помислила: а риђо, риђо, шинтерске се вапке о тебе
отимале, а он опет: а риђо ниси скоро ни чуо за зоб,
а камо ли да си је видијо, ал и нећеш.

Б.

Тумачење сна.

Једној М . . . и умре муж. Кад се већ свет ис-
купијо пре укопа жена, једнако плакаше и јаукаше.
Стану је жене тешити и говорити да не плаче, да ни-
је она сама на свету тако прошла, и шта су већ зна-
ле говориле су јој. Ал отело срце ма, па неможе да
престане. Како је плакала, поче у запевци и то на-
рицати шта је сањала. На послетку заврши овако:
Јаој жалосници мени! ја сањам, а мој се покојни Груја
воза на двоколица, а у двоколица чилаш. Та двоколице
су носила, а чилаш поп Ђока Јаој па до века јаој!

Б.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

Проба пера.

I.

Има л' карактера
 Кој' без п е г а сјаје? —
 Ал песников барем
 Треба такав да је.
 И бог му је за то
 Дарова' Пегаса,
 И кад му га дао
 Овако му каза
 „Теби прља доња
 Сме доћи до коња, —
 Ал не до образа.“

II.

Кад би човек знао
 Када ће да мрије, —
 Он би се родио
 Сто година прије.

III.

Зашто старцу дрхћу
 Глава, руке, ноге?
 — Хтео би да стресе
 Успомене многе.

Омар.

Писма с пута.

I

Драги мој Стармали!

Пошто сам се у петак родио те ми је и у свачему срећа такова, као што се у нашем деветнајстом веку петак за сретан дан држи. Да не би судбина том савременом веровању недоследна била, то се она постарала: да ме од немила до недрага, од Миле до Драге баца; а пошто се до данас још нико од своје судбине отео није то сам се и ја морао тамо-амо потуцати.

Намеран сам до знања ти ставити, шта сам све у разним крајевима наше домовине докучио т. ј. ако овим мојим писмима у твоје листу мало места уступиш! . .

Елем тако путујући преко и уздуж по нашој милој дуалистичкој држави дођем у китњасту Срем и задржим се неко време у једној лепој вароши, у којој се — по речима народне песме — кува — попара. Све што су ми о тој лепој вароши причали, све сам у њој нашао, све чим се српска варош дичити може; али се нисам надао, да ћу ту и најпаметнија човека упознати.

Ево како се то десило. Било нас је једног вечера у некој гостиони до десетак млађи и старији разног рифета и позива. Међу нами био је и један господин, који силом свога позива сам себе, а и ми обични људи у интелигенцију рачунамо, па како је друштво из разних елемената састављено било, — то је и разговор разноврстан био. Сваки је о свом позиву говорио, а ми остали пажљиво смо слушали! Гореспоменути господин не само да се у свачији стручни разговор мешао и трудио се доказати: да он и то разуме, шта више да и од стручњака боље разуме, но сувише све нас је остале „сажалително“ гледао где од свог позива друго ништа „темељито“ не разумемо — па ће у један мах главу своју обема рукама ухватити (мора бити за то, да од силне памети не пукне) и узвихнути: „Еј људи! Што сам ја паметањ, то нема више!! Што хоћете: медицина, акустика, аритметика, математика, физика, музика, јуридика ботаника, оптика,

реторика, дидактика, пнеуматика, граматика, електрика логика, и т. д. *)

О свачем вам умем говорити! Благо си оцу, који има тако паметна сина!!!“

Та ја нисам тако стар човек, али баш нисам ни врло млад, доживио сам свега 1623 петка и искусио сам много што шта, али толико памети у једном човеку нисам ни замислити могао! Што велиш ти на ово, драги мој Стармали? **)

Упознав најпаметнија човека — *lumen mundi* — у том господину, као муња севне ми једна мисао кроз моју обичну главу — *saput vulgaris* и мени паде на ум мисао, да то неће бити онај Шварц, што је барут изумео?! За то га запитам „Господине, ако бога знате, зовете ли се ви Бертолд?“ Њему (а и мени) је чисто жао било, што је морао признати да се не зове Бертолд, него ми је рекао неко друго (врло женскозвучно) име, којег се сад више не сећам. Даклем барут није измислио! — Али ништа за то, можда је то та, у историји непозната личност, која је сачму измислила. Ако је тако, тиме се он може поносити; сачма је још крупнија него барут.

Но хајдемо даље! Путујући из срема жељезничким влаком кроз бачку у кола, у којима сам седео уђоше два капуташа. На мах сам познао да су трговци и то, један повисок, сувоњав, својих 40—45 година стар по немачком говору му седећи — јер су се немачки разговарали — Србин; а други средњега стаса, дежмекаст, са дуги, густе бркови — Шваба и то бечлија. Дуго су се о трговини разговарали, што ме је веома мало занимало, те не хтедох ни слушати. Кад ал' шваба почне преповедати: како у Бечу има једног старијег колегу Србина родом из Срема по имену „* * еиц“ па како га је исти свом пријатељу „* * потицу“ — у Срему препоручио, како је код овог задњег добро провео, и т. д. Док је бечлија ово приповедао ја сам се њима лицем окренуо и пажљиво слушао. За сво то време онај други што сам га за Србина држао, нетрепачице гледаше у мене и не осврташе се на причање сапутника свог. У један мах приђе нагло мени, удари ме не баш деликатно руком по рамену и запита ме: „та јеси ли ти „слагајши“ Ахине?“ Ја му одговорим, да сам с' мисли и персоном зајиста ја; — он ме на то почне грлити и љубити. Нашао сам се у чуду, не даде ми до речи доћи, прикаже ме „рајзендеру“ свом сапутнику као свог старог доброг пријатеља, пита ме: од куда путујем, куда намеравам, где сада станујем јесам ли већ ожењен, имам ли деце и колико, како се зову, шта ми ради жена па деца, јесам ли са женом много новаца добио, изјави ми да морам на један дан к њему у гости, позове и рајзендера, рече да његова жена и његове ћери с вечером на њега чекају, да вечера истина неће бити сјајна, јер се његови код куће гостима не надају, али се ми морамо задовољити чим буде, сутрашњи ће ручак то већ све поправити.

Шта је још даље, недахмице говорио неznam, јер ми се од силни питања мисли побркаше, и у једаред ми се смрче пред очима и — обнесвестим се. Кад сам к себи дошао, нађем обојицу око мене јако забринуте, а мој стари пријатељ — кога још једнако немогах да познам — држаше у рукама флашу с водом, из које је половицу садржаја мени за врат сасуо. Тек што је мој непознати, стари пријатељ приметио, да сам очи отворио — отвори и он поново своја уста, те поче као чегрталка „не, не, никако, боже ме „сохрани“, не би ја ни пошто грех на своју душу примио, ти не смеш даље путовати, само до у С., ја ћу већ код „штациониста“ испословати,

*) Ово спасително „и т. д.“ ми смо уметли, јер дописник је овде по имену навео још читав регистар разних наука, који би сам кад би га штампао, запремио читав ступац. Но ми знамо да од многе науке људе глава боле, па да би од те главобоље читаоце наше поштедили, пресекосмо му регистар таки с почетка ур.

**) Ђутим као мушица; — и помишљам да такав човек мора имати у глави бар 15 фуната, које мозга, које уображења. Јесам ли погодио?

да твоје путовање прекинути можеш (а овамо још ни знао није, куда путујем) ти се код мене у мојој кући у кругу моје породице, под његом твог старог пријатеља са свим опоравити мораш! Та ми смо стари „сапутници“, сећаш ли се, како су нас 1871. год. са оmlадинске скупштине из Вршца растерали, па како смо у Београд „Прве књиге“ шверцовали, па како нас је по Београду полиција „из почаста“ пратила, па како смо после у Тителу са Абуказемом добро провели!“ . . .

Тек кад ми је ове последње епизоде споменуо, сетим се на њега, али сам се чинио, као да сам га у први мах упознао. Укратко му изричам своје „житије“ и изјавим му: да сам нежењен, да сам још „благонадежни јуноша“.

Куд ћу, шта ћу обречем му да ћу му неколико дана гост бити. У тим и влак улегне у колодвор постаје, где је он „код куће“ био. Кад смо стигли кући мога пријатеља, његова нас је породица тако дочекала, као што се незвани и неизчекивани гости обично дочекују. Но то беше само у први мах, а кад је мој пријатељ Манојло — тако му беше име — својој супрузи Пијади у другој соби између четир ока нешто у ухо шапнуо — Тада се и госпођа Пијада преобразила и сасвим друго лице обукла. Мој пријатељ има сем жене — *conditio sine qua non* — и две лепе ћерке, швигарице. рибице од 16 лета; ћери су му близанци и тако једна на другу наличи, да их човек тешко разазнати може. Једној беше име Драгиња, а зваше је Дуда, а другој је било име Даринка — а тепали су јој Дадда.

Одмах сам помислио: овај шваба и онако није у стању српска имена честито изговарати, овде пак Дуда и Дадда, — па још једнолике — е биће смеја са Швабом. Као што сам претпоставио, тако се и догодило.

Мог пријатеља сам већ одао да је благоглавољив, жена му — Пијада — не може инако бити, сем ако би хтела своју пра-мајку Јеву и сав свој спол осрамотити а то би се тек замислити могло кад би — нема била. А ћери, голубице једне, још која година праксе по јаузовима, па ће свака поједина и оца и матер своју за појас заденути, јер отац им само матерњи српски језик и нешто мало немачки зна, гђа Пијада пак само српски — а оне српски, немачки, мађарски, и францезки, дакле четир језика имају — хоћу рећи говоре.

Дође доба вечери; поседасмо. Уз мене једна, а уз Швабу друга „куће госпођица“. али — вере ми незнам која је која била. За време вечере водио је главну реч — бечлија Шваба. Што ти је фино, баш ти је фино: везе ти, боже, све везе. девојке да попуцају од смеја, а и ми остали шта ће мо, но удри у смеј. Мој пријатељ, прави бачванин, а и његова жена, па су се ту немилостиво пуниле чаше, а неизмоливо испијати морале.

Шваба је научен, да пиво пије, ал с вином, као што сам вели, није се још опријатељио, те тако уједаред усијаше му се уши, и изгледаше као она два црвена фењера на локомотиви. Е сад је већ почео и „кумстове“ показивати: гутати ножеве и виљушке, јодловати и друге љубведостојности правити.

Док смо сви за столом седели, у току разговора дознао је он како се његова суседкиња госпођица зове, али кад смо поустајали од стола, и госпођице тамо-амо ходише — збуни се Шваба па није знао која је која, те у један мах, кад су обе упоредо седеле, запита шваба онако пола нафискан:

„Ist die da die Duda und die da die Dada, oder die da die Dada und die da die Duda?“

Општи грохотни смеј, — а ја помислим у себи „még is hunczut a német“ јер „magyarul kell beszélni!“

О овој посљедној изреци могло би се и мало озбиљније писати, али остављам за други пут.

С поздравом твој обожатељ

Аћим.

Дебео скоруп.

Седише једном у касини А-ској, и говорише час, о овом, час о оном. Дође ред, да се и о крвама поведе говор, како која даје много млека, како је добро и шта ти ја знам. Неко из друштва да пофали своју краву, рече: Ал знаш Јосиме, нећеш веровати ал кад је жена ономад скидала скоруп, па с два прста дебео. Е мој брајко није то ништа код мене на салашу кад разлије жена у карлицу, до ујтру кад постоји, може назиме преко њега прећи неће пропасти.

Вешто берберче.

Мајстор Лазу берберина позвали да пусти крв неком болеснику, али он је био мало полен, за то не оде, него у место себе посла свога шегрта нека и он једаред проба. После једног сата врати се шегрт, па овако рефериса своје мајстору: „Знате мајсторе, ја сам га читав вртаљ сата боцкао, али никако да шикне крв; а он онда измане шаком па мене фис по лицу. Па да видите чуда, мајсторе, онда је таки пожурила крв, — али не из његове жиле, него из мог носа.“

Госпођа Н. Господине докторе, добро кад сте дошли; мене болу уста. Не могу ни да говорим.

Доктор. Хм, хм! Неможете ли за то да говорите, што вас болу уста? Или вас зато болу уста, што не можете да говорите?

На балу.

Млади Н. играо је на балу транблан са госпођицом Рахилом с којом се том приликом први пут познао. Кад се игра свршила доведе он своју играчицу њеној мамици и том приликом рече: „Frau von Goldbaum, ваша је госпођица ћерка прекрасна играчица, — та лака је као перце.“ Ту је био и Рахилин татица, који на тај комплимент кроз зубе промрља: „Лака! Лака као перце! Gott über die Welt! а сваке године поједе неколико центи роткве, гушчи је цигерице и бела лука.“

Шта му фали.

Један познати шаливчина разболе се и мораде послати по лечника. Лечник дође и запита га: „Но, шта вам фали?“ — Болесник се горко насмеја и рече: „Не фали ми, господине ништа; имам главобољу, имам грозницу, имам лупање срца, имам протисли, а имам и кашаљ. Даклем не фали ми ништа, него још имам више него што ми треба.“

Закључни извештај о гласању за награду.

Осим оних гласача, који су поименце прибележени у 4. броју, гласали су накнадно још ови и овако:

Јован Пандуровић у Шиклошу: „Мајсторија козе пасе“ и „En gros“.

В. Јовановић у Ст. Пазови: „Под прозором“. и „Што је дикла навикла“.

Јелена Бира у Вуковару: „Две руже“ и „Мајсторија козе пасе“.

Д. Прерадовић и Св. Костић у Голубинци: „Порфириз П.“

Миша Јовановић у Н. Саду: „Мајсторија козе пасе“ и „Под прозором“.

Игњат Пуцић у Сентомашу: „Салашарска љубав“ и „Мајсторија козе пасе“.

Коста Каначки у Вршцу: „Мајсторија козе пасе“ и „Киселе паприке“.

Марија Јојића у Мољу: „Мајсторија козе пасе“ и „Под прозором“.

Гласача је дакле било свега двадесет и три. Од оних су петнаесторица гласали за хумореску:

„Мајсторија козе пасе“.

која тиме добија прву награду.

После ове највише, т. ј. шест гласова је добила хумореска:

„Под прозором“.

и тако је њој досуђена друга награда.

Новац је већ послан.

Одговори уредништва.

„Избор котара раковачког.“ Врло је опширно за наш лист. Оно друго пак (о бану Јелачићу), чини нам се да је народна песма, али по негде слабо запамћена. Као такву требало би да је пошљете коме, који се бави о скупљењу нар. умотворина; али би ваљало означити где сте је кад и од кога чули. Нарочито нам се допадају завршна два стиха, која овако гласе:

„О јунацма песма и попевка.

А о рђи нигде ни поменка.“

„Младоженски јади.“ Ви сте јамачно заборавили, да наш лист и женскиње читају. Ал ми смо дужни и на то се обзирати.

„Три вреће.“ Заиста оригиналан наслов за хумореску. Само је малер што су све три вреће пуне — празнине.

„Празном цепу.“ Веома слаба песма.

доноси у своје трећем броју за 1884. ове чланке: 1. На што ова слика? (песма са сликом). 2. Матори врабац — Приповеда М—н Ј—ћ. — 3. Где је зима?... (Јадованка мога Бранка) песма од Радана. 4. Зимска забава у Норвешкој (са сликом). 5. Синовља љубав. С немачког од Милана. 6. Физичке вештине, (са 2 слике). 7. Талијански певачи у туђини (песма са сликом), од Радана. 8. Месец, од В. Ј. Јанковића. 9. Шумици, (Сонет) од Ранка. 10. Освета — од Уланда — Иван

М. Поповић. 11. Бамбусов трет. (са сликом). 12. Рачунске игре. 13. Разнолије. 14. Даштања. 15. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Perse- langasse Nr 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампарии А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

„ОРАО“ ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

за 1884.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ
У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ.

ОГЛАСИ.

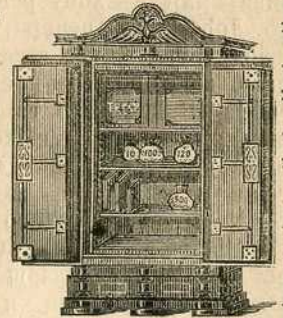
по најновијој американ-
ској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof код кога се могу мустре видети и цене сазнати.

2—33